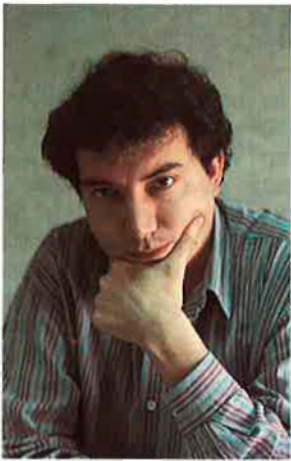

Vicent Sanchis

Aniversari

Al mes de maig de 1984, EL TEMPS treia al carrer el seu primer número, després d'algunes curioses provatures, numerades amb els zeros corresponents. En aquell moment, el compromís de la casa editora era arribar a complir els tres anys, si tot funcionava bé. I, si les coses es giraven en contra, retirar-se'n, amb la satisfacció d'haver inaugurat el costum d'editar premsa, diguem-ne, mínimament legal, al sud d'un territori que es mira amb desconfiança total els propis mitjans.

Algunes cassandres del galliner van profetitzar, amb solemnitat, la fi ràpida de l'invent. València no és, precisament, una ciutat que es pugui definir per produir innovacions constants i atractives en el camp de la premsa. En el camp de la premsa en català, es podia definir, quasi, com la ciutat inexistente. I parlem de producció i digestió pròpies. Si l'intent anava més enllà, si el producte havia de saltar el Sènia, o, inclús, el tristament famós Camí de Trànsits, la cosa encara s'ennegria més.

Aquest número en color, el que celebra un tercer aniversari que ja no queda com a límit sinó com a anècdota, i una més, no és cap miratge insuperable, ni ens hem trencat per dur-lo als quioscos com l'esforç suprem. Ha funcionat, quasi, dins la mateixa dinàmica que cada setmana mou EL TEMPS. I econòmicament ha estat possible perquè, lentament, hem començat a trencar el malefici que suposa introduir publicitat de cases bé i normals en un setmanari «distint» per definició lingüística i per ambició periodística.

No hi ha ressorts amagats ni fórmules màgiques. Ni ens hem «venut» molt més del que es «ven», inclús, la premsa més marginal. Senzillament, ha estat i és possible. Hem volgut convertir aquella primera fita, els temuts tres anys, en un mecanisme de llançament més, perquè el setmanari que definitivament volem no és aquest. Ni de bon tros. Ni el que traurem per celebrar el nostre número mil. El set-

manari que volem és el que pot aparèixer, ara i ací, amb un poc d'imaginació i un poc de ganes per part de tots. El color, així, tornarà prompte.

Hi ha, també, un altre aniversari. Joan Fuster inaugurava, tot just ara fa vint-i-cinc anys, una nova manera de veure i entendre les coses, des d'ací. Una crítica i una visió, racionals i personals, que permetrien el pas de l'autoreconeixement, de l'auto-crítica, encara que només fos per contestació radicalment antagònica.

L'equip que componem la redacció d'EL TEMPS vam pensar que convenia, precisament en un número amb les característiques que té el present, reconèixer un llibre que inaugurarà la possibilitat de poder començar a treballar amb un mínim de treballat en aquest país, des d'aquest país. Que provocà cremors, que mogué el debat, que impulsà generacions i que suposà, durant molts anys, una mena d'exili interior al seu autor. Fuster no escrigué ja per a la premsa. Faltaria saber, però, quins rotatius valencians li obririen les planes, en cas de fer-ho.

Joan Fuster no concedeix, de fa anys, entrevistes. Hem hagut d'improvisar-ne una, feta a retalls al llarg de distintes converses, de sopar o de cafè, amb l'escriptor suecà. Ell mateix ens ho ha advertit llargament. Un no rotund a qualsevol il·lusió d'enfrontar-lo, cara a cara, amb un *cassette* i transcriure'n el resultat. Però, al remat, mig d'amagat, hem aconseguit filtrar per a EL TEMPS un diàleg fet a trossos que s'hi assembla prou. *Una y no más...*

Fuster, la seua firma, figura en l'acta de constitució d'aquest setmanari, en l'acta de constitució de moltes «barbaritats» que han pagat la pena, que ens han deixat un poc més presentables. Just era, per tant, empenyar-lo i tornar-lo a les nostres planes amb un mínim d'atenció. Ens ho devia i li ho devíem. Les quatre ratlles que ell mig proposava mig exigia s'han transformat en un reportatge com el que nosaltres havíem plantejat. Els déus ajuden els audaçs per pur sentit de l'humor.